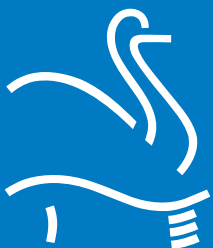




Dijkverbetering GHIJ-Noord

tussen Achthoven-Oost en Hekendorp



HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Noordzijde
Gekanaliseerde Hollandsche IJssel

Dijkverbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel-Noord (GHIJ-Noord)

Het project Dijkverbetering GHIJ-Noord heeft als doel om het achterliggende gebied nu en in de toekomst te beschermen tegen overstromingen vanuit de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHIJ). Een deel van de achttien kilometer lange regionale waterkering voldoet niet aan de veiligheidseisen voor waterkeringen van de provincie Utrecht en wordt verbeterd. De waterkering ligt aan de noordzijde van de GHIJ tussen de Achthoven-Oost (Meerndijk) en Hekendorp.

Met de dijkverbetering nemen we het gehele traject van achttien kilometer onder de loep. Naast de veiligheidsopgave aan de kering wordt ook nadrukkelijk bekeken of we een bijdrage kunnen leveren aan onze leefomgeving. We onderzoeken of we een bijdrage kunnen leveren aan klimaatadaptatie, biodiversiteit of door wensen uit de omgeving te koppelen aan dit project. Dit noemen we 'meekoppelkansen'. Daarnaast heeft het waterschap de wens om op de trajecten waar een dubbele waterkering ligt, één kering over te houden.

In deze brochure beschrijven we op hoofdlijnen waar we een opgave hebben, hoe het proces eruit ziet en hoe u kunt meedenken en uw ideeën kunt delen. U kent de dijk het beste en van die kennis maken we graag gebruik.

Kenmerken van het gebied

Langs de Hollandsche IJssel begon men zich in de twaalfde eeuw te beschermen tegen overstromingen. Men bouwde waterkeringen zoals de zomer- en winterdijken die er nu nog steeds zijn. De zomerdijk bevindt zich langs het water en noemen we nu de voorlandkering. De winterdijk, met de weg erop of erlangs, is de regionale kering. De regionale kering heeft een hoger veiligheidsniveau dan de voorlandkering. De regionale waterkering beschermt namelijk het hele achterliggende gebied. De voorlandkering beschermt alleen het gebied tussen de twee keringen.

Kenmerkend voor het landschap is de afwisseling tussen stedelijk en landelijk gebied. Buiten de steden Oudewater en Montfoort is het landschap veelal open en is het landgebruik divers; agrarisch, natuur, recreatie, boomgaarden, bedrijven en woningen. Recreatief is het gebied in trek vanwege de vaar-, fiets- en wandelroutes over het water, de dijk en jaagpad. Cultuurhistorisch is het gebied waardevol vanwege de historische kernen van Oudewater, Hekendorp en Montfoort, bebouwingslinten, de Oude Hollandse Waterlinie en het jaagpad langs de GHIJ. In het gebied liggen enkele natuurgebieden nabij de dijk. De GHIJ zelf is onderdeel van de Kaderrichtlijn Water en vormt een belangrijke ecologische verbinding met de zijrivieren en natuurgebieden.



Samenwerken aan een veilige en mooie GHIJ

De GHIJ stroomt tussen Nieuwegein en Gouda, dwars door de historische stadskernen van Montfoort en Oudewater. Het is een belangrijke recreatieve vaarweg en van groot belang voor de zoetwateraanvoer naar West-Nederland in tijden van droogte. Onder normale omstandigheden én tijdens piekbuien speelt de GHIJ een essentiële rol voor de afvoer van water. De dijken langs de GHIJ beschermen het achterliggende gebied tegen overstromen. Het waterschap verbetert dijken, kades en oevers langs de GHIJ en heeft als ambitie om de GHIJ veiliger en mooier te maken. Dit doen we graag samen met de mensen in het gebied.



Gezamenlijke ambities

Een veilige en goed te beheren en inspecteren waterkering

Langs de GHIJ is er op diverse trajecten een dubbele waterkering aanwezig; een regionale waterkering en een voorlandkering. De ambitie is om terug te gaan naar één waterkering. Hierdoor hoeft het waterschap maar 1 kering te beheren en voor de omgeving neemt de juridische beperking en regeldruk af. Om de kering goed te kunnen beheren en inspecteren, mogen hier geen objecten zoals hekwerken en beplanting op staan die dit belemmeren.

Daar waar de huidige regionale waterkering niet voldoet aan de veiligheidseisen, is ervoor gekozen om de voorlandkering op te waarderen naar regionale kering. Op deze trajecten wordt de voorlandkering binnen dit project verbeterd en geschikt gemaakt als regionale waterkering. Daarmee geven we invulling aan bovenstaande ambitie. Voor de dijkgedeelten die wel voldoen aan de veiligheidseisen, onderzoekt het waterschap wat er nodig is om op deze trajecten ook naar één waterkering te gaan: de waterkering langs het water.

Maatschappelijke meerwaarde

Met het project leveren we een bijdrage aan de leefomgeving. Hoe doen we dat?

- **Bijdrage aan een waterrobuust en klimaatbestendig watersysteem**
Met het oog op klimaatveranderingen onderzoeken we op vier locaties of de GHIJ verbreed kan worden of dat er een waterbergingsgebied gemaakt kan worden.
- **Vergroten biodiversiteit en ecologische waterkwaliteit**
De GHIJ vormt een belangrijke ecologische verbinding door het landschap. Het vergroten van de biodiversiteit kan door natuurvriendelijke oevers of natte natuurontwikkeling te realiseren. Dit draagt bij aan de doelen vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). We onderzoeken waar kansen zijn om dit te realiseren. We proberen dit ook te combineren met de verbreding van de GHIJ en de waterbergingsgebieden.
- **In standhouden of verbeteren van de waarden rond de waterkering**
De waterveiligheidsmaatregelen worden ingepast in de omgeving.
- **Meekoppelen kansen en wensen uit de omgeving**
Waar mogelijk worden wensen uit de omgeving meegekoppeld met het project. Dit noemen we meekoppelkansen. Voorbeelden van meekoppelkansen zijn de aanleg van een extra groenstrook, fauna uittredeplaatsen zodat dieren makkelijk de kant op kunnen komen, een langshaven voor uw boot of het versterken en beleefbaar maken van watererfgoed. Voor het realiseren van een meekoppelkans is het belangrijk dat deze uitvoerbaar is, past binnen de planning en dat er draagvlak is. Ook is financiering door derden (de initiatiefnemer) nodig.

De impact van het project op milieu minimaliseren

Bij de uitvoering van het project zetten we ons in om de CO₂ uitstoot en het materiaalgebruik te beperken. Dit kan bijvoorbeeld door vrijkomende grond en materialen zoveel mogelijk te recyclen en te hergebruiken. Er wordt zoveel mogelijk gekozen voor duurzame en herbruikbare materialen.

Beschrijving trajecten met waterveiligheidsopgaven en onderzoek haalbaarheid synergiekansen tussen Achthoven-Oost en Hekendorp



Tussen Hekendorp en Oudewater liggen twee waterkeringen. De beste waterveiligheidsoplossing is het opwaarderen van de voorlandkering tot regionale kering. Om te zorgen dat deze voldoet aan de waterveiligheidseisen moet de beschoeiing tussen Oudewater en Hekendorp worden vervangen. De huidige regionale waterkering is in de nieuwe situatie geen kering meer.

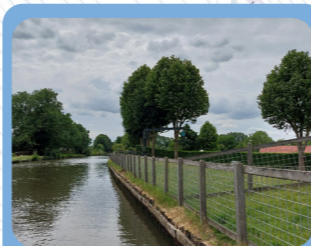


De waterkering ligt hier langs het water. De beschoeiing moet hier worden vervangen.



De waterkering ligt hier langs het water. De oeverconstructie vanaf het Gasplein naar het oosten moet hier worden vervangen.

Synergiekans: hier onderzoeken we de haalbaarheid om de GHJ te verbreden.



De waterkering ligt hier vlak langs het water. De oeverconstructie moet hier worden vervangen.



Tussen Montfoort en Oudewater liggen twee waterkeringen. De beste waterveiligheidsoplossing is het opwaarderen van de voorlandkering tot regionale kering. Om te zorgen dat deze voldoet aan de waterveiligheidseisen moet de beschoeiing tussen Oudewater en Montfoort waar nodig worden vervangen. De huidige regionale waterkering is in de nieuwe situatie geen kering meer.



De waterkering ligt hier langs het water en loopt onder de N204 door. De beschoeiing moet hier worden vervangen.



Hier moet een beschoeiing worden geplaatst. Daarnaast moet het gat onder de brug indien nodig afgesloten kunnen worden.

Synergiekans: tussen Montfoort en Achthoven-Oost onderzoeken we wat er nodig is om hier ook naar één kering te gaan: de waterkering langs het water.



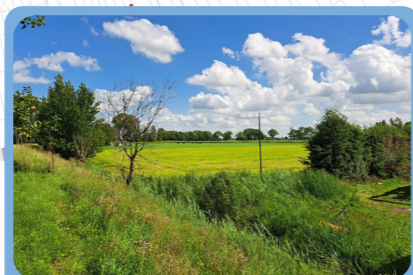
Synergiekans: hier onderzoeken we de haalbaarheid om een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit, in combinatie met meer ruimte voor water door het aanleggen van extra kades en een opening in de dijk met een inlaatconstructie.



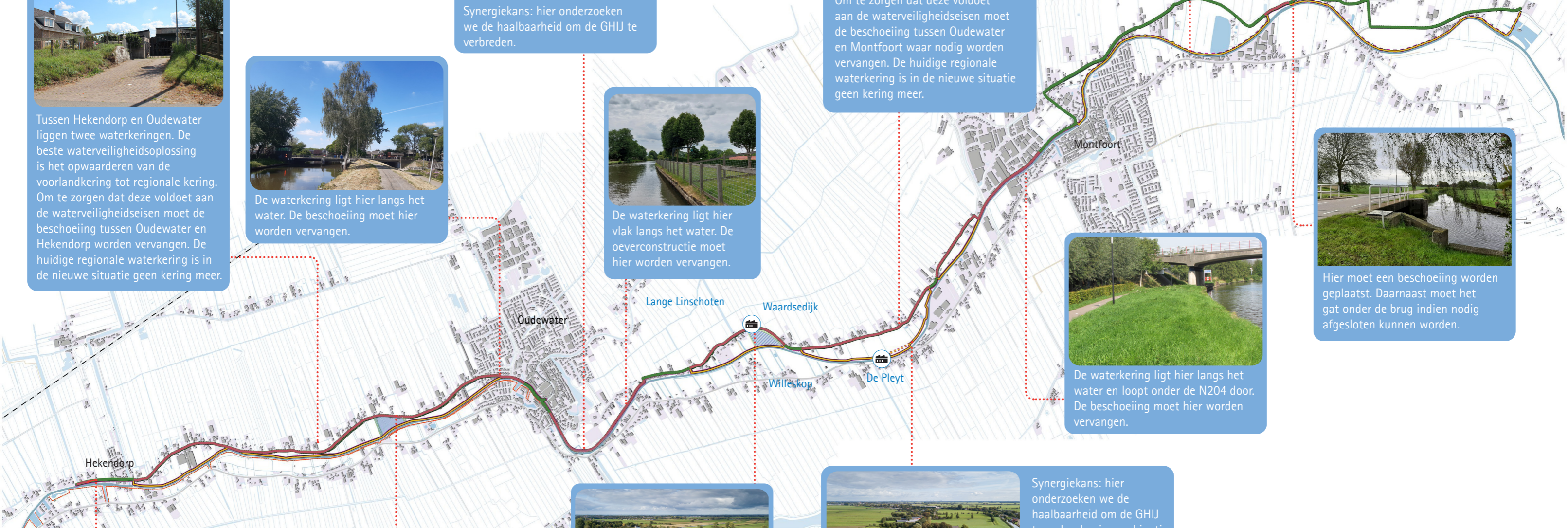
Synergiekans: hier onderzoeken we de haalbaarheid om de GHJ te verbreden in combinatie met een bijdrage aan de biodiversiteit door de dijk iets landinwaarts te verleggen.



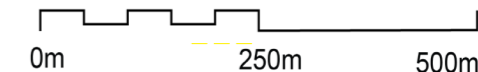
De slechte beschoeiingen worden niet uitgevoerd binnen het project Dijkverbetering GHJ-Noord, maar vanuit een ander project van het waterschap.



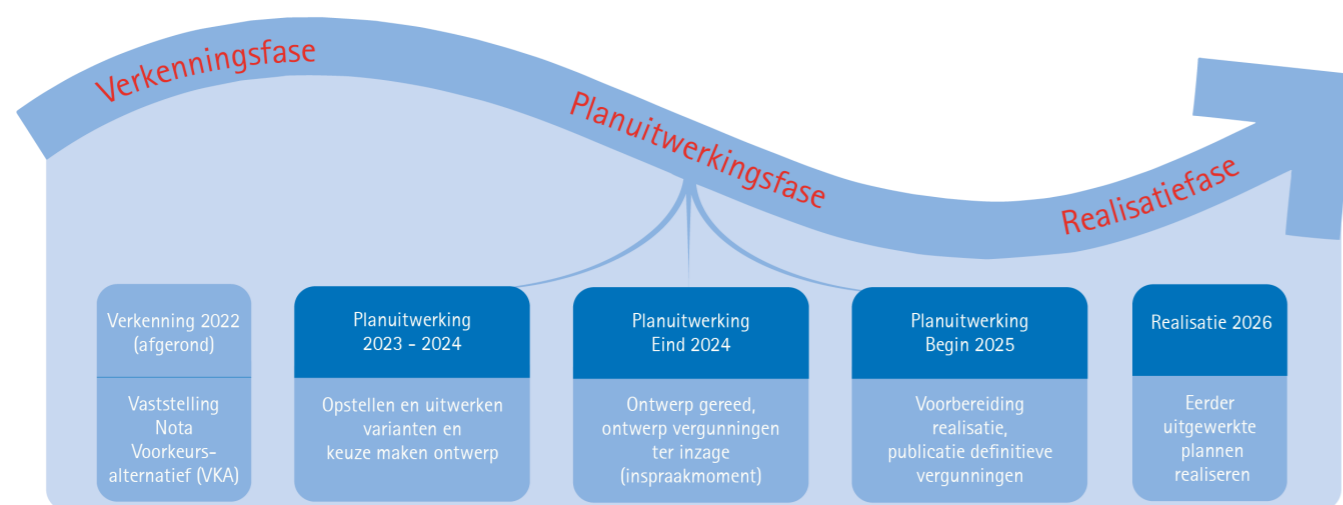
Synergiekans: hier onderzoeken we de haalbaarheid om tijdelijk water te bergen door de aanleg van een extra kade en in- en uitlaatconstructie.



- Legenda**
- Afgekeurde regionale kering
 - Goedgekeurde regionale kering
 - Voorkeustracé (nieuwe) regionale kering
 - Voorkeustracé (nieuwe) regionale kering (advies)
 - ▨ Waterberging



Ontwerpproces in hoofdlijnen



Het project is opgedeeld in 3 fasen: de verkenning, de planuitwerking en de realisatie. Het resultaat van de verkenning is de Nota Voorkeursalternatief (VKA). Deze is eind 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur van het waterschap.

In de huidige fase, de planuitwerkingsfase, wordt het Voorkeursalternatief verder uitgewerkt en worden de benodigde procedures en vergunningen voorbereid. De planuitwerkingsfase duurt ongeveer twee jaar. In de realisatiefase worden de werkzaamheden uitgevoerd.

Toelichting proces verkenning

In de eerste fase van het project, de verkenning, is verkend welke oplossingen er zijn om de dijk te verbeteren. Deze oplossingen zijn beoordeeld aan de hand van een aantal criteria. Naast waterveiligheid is bijvoorbeeld ook gekeken naar de impact op omgeving, duurzaamheid en kosten. Ook zijn wensen en (meekoppel)kansen geïnventariseerd. Het resultaat van de verkenning is de Nota Voorkeursalternatief (VKA). In deze Nota is per dijkvak de beste waterveiligheids-oplossing gegeven (het voorkeursalternatief), een overzicht van vier synergiekansen en een voorstel voor het tracé van de regionale waterkering.

Bij iedere stap van de verkenning zijn eigenaren langs de dijk en andere belanghebbenden geïnformeerd en konden ze meedenken en wensen of ideeën inbrengen. Hiervoor hebben we informatie / inloopbijeenkomsten georganiseerd en (keukentafel) gesprekken gevoerd. Daarnaast informeren we de omgeving met een brochure, brieven, persberichten en een (digitale) nieuwsbrief. Op de projectwebsite staat de meest actuele informatie.

Toelichting proces planuitwerkingsfase

In de planuitwerkingsfase, de huidige fase, werken we het voorkeursalternatief verder uit. We bepalen welke materialen het beste zijn, hoe we de maatregelen kunnen inpassen in de omgeving en welke wensen vanuit de omgeving kunnen worden meegenomen. Hierover gaan we graag in gesprek met de eigenaren langs de dijk en andere belanghebbenden.

Ook onderzoeken we de haalbaarheid om in vier gebieden een bijdrage te leveren aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en waterkwaliteit. Daarnaast onderzoeken we wat er voor nodig is om de regionale kering tussen Montfoort en Achthoven-Oost ook te kunnen verplaatsen naar de dijk langs het water. Over beide onderzoeken geven we halverwege 2024 advies aan het bestuur nadat we dit met de eigenaren en belanghebbenden hebben besproken.

Met het nader uitgewerkte ontwerp worden vergunningen aangevraagd. Deze ontwerp (concept) vergunningen en bijbehorende documenten worden ter inzage gelegd, zodat erop gereageerd kan worden. Wanneer alle vergunningen zijn verleend, kan de uitvoering starten.

Objecten op de kering

In en op de waterkering staan objecten zoals bomen, struiken, kabels en leidingen, regenwaterafvoer, pompen, hekwerken of steigers. Voor bepaalde objecten geldt dat een vergunning moet worden aangevraagd bij het waterschap om deze op de kering te mogen plaatsen, omdat ze van invloed kunnen zijn op de waterveiligheid of omdat de kering daardoor niet goed kan worden geïnspecteerd. De regels hiervoor staan in de keur van het waterschap. Het waterschap inventariseert welke objecten er momenteel op de kering staan en kijkt per object of een vergunning aanwezig is, of een vergunning nodig is of dat het object niet kan blijven staan, omdat het van invloed is op de waterveiligheid of inspecteerbaarheid.

Contactgegevens gevraagd

Om u goed te blijven informeren en betrekken, hebben we uw contactgegevens nodig. Wanneer u nog geen contact heeft gehad met het waterschap over het dijkverbeteringsproject vragen we u uw contactgegevens (naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres) te e-mailen naar ghijnoord@hdsr.nl. HDSR gaat zorgvuldig om met (persoons) gegevens die u aan ons verstrekt. Uw gegevens worden alleen gebruikt voor dit project. Hartelijk bedankt.



Contact en meer informatie

Voor meer informatie over het project dijkverbetering GHJ-Noord kijkt u op onze website:

www.hdsr.nl/ghij/

U kunt ook mailen naar ghijnoord@hdsr.nl of contact opnemen met omgevingsmanager Cathelijne van Haselen:

030 634 5938 of

Ane Sybesma: 030 634 5865

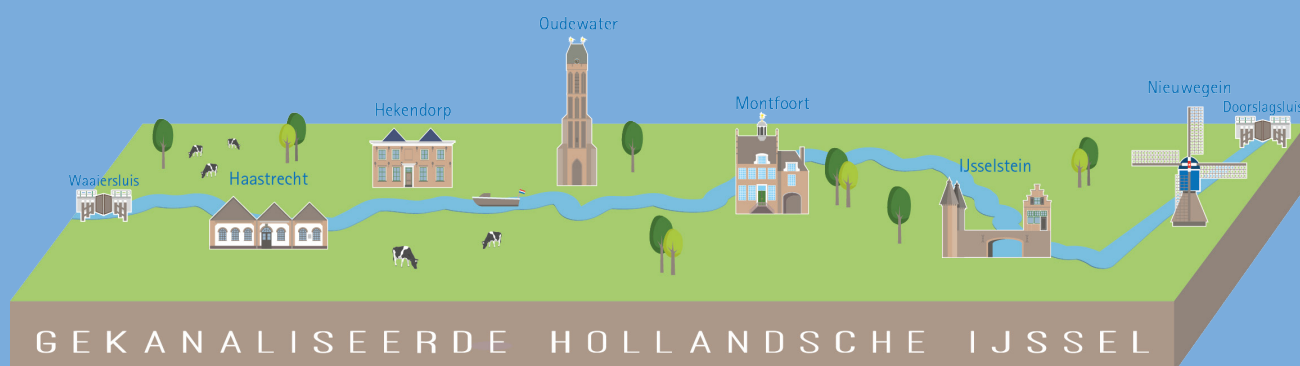
Wilt u op de hoogte blijven van alle projecten langs de GHJ

Meldt u zich dan aan voor onze digitale nieuwsbrief. Zo blijft u automatisch op de hoogte van de ontwikkelingen rond het project Dijkverbetering GHJ-Noord en de andere projecten langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. Aanmelden kan via onze website www.hdsr.nl/ghij of door te mailen naar ghijnoord@hdsr.nl.

Hoogwater- beschermings- programma

Het project Dijkverbetering GHJ-Noord maakt onderdeel uit van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit is een landelijke aanpak om dijken in heel Nederland veilig te houden en de waterveiligheid van ons land te waarborgen voor nu en in de toekomst.

HWBP
voor sterke dijken



Dit is een uitgave van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Postadres: Postbus 550, 3990 GJ Houten

Website: www.hdsr.nl/ghij

E-mail: ghijnoord@hdsr.nl

November 2023